

Етика

Дата:03.11.2022

Тема уроку: Спілкування та його роль у житті людини.стор.36-44

1 Переглянь відео і спробуй пояснити як ти розумієш значення слів: “Людина не літає ,а крила має”. В чому вираженні крила людини ? Яка людина,на твою думку,”має крила”?

<https://drive.google.com/file/d/1H51C-GexhBlpD4Ey903cTrdRiYGKA4XA/view?usp=sharing>

2 Спілкування людини.

Розділ 2. Спілкування у житті людини

Тема 4. Спілкування та його роль у житті людини

Найбільша розкіш - це розкіш людського спілкування.

Антуан де Сент-Екзюпері

- Чому спілкування важливе для людини?
- Як спілкування впливає на здоров'я, безпеку і добробут людини?
- Коли жести бувають красномовніші за слова?

Чому спілкування важливе для людини?

1. Прочитай фрагмент казки французького письменника Антуана де Сент-Екзюпері «Маленький принц».

— Добридень, — мовив лис.

— Добридень, — звичайненько відказав маленький принц і озирнувся, та нікого не побачив.

— Осьдечки я, — озвався голос, — під яблунею.

— Хто ти? — спитав маленький принц. — Ти такий гарний!

— Я лис, — відповів той.

— Пограй зі мною, — попросив маленький принц. — Мені так журно...

— Я не можу з тобою гратися, — мовив лис. — Я не приручений.

— О, даруй, — сказав маленький принц. Але подумав і додав: — А що означає — приручити?

— Це поняття давно забуте, — мовив лис. — Воно означає: прихилити до себе.

— Прихилити до себе?

Малюнок Антуана де Сент-Екзюпері

— Авжеж, — мовив лис. — Ти для мене поки що лише маленький хлопчик, достоту такий, як сто тисяч інших. І ти мені не потрібний. І я тобі теж не потрібний. Я для тебе всього тільки лис, достоту, як сто тисяч інших лисів. Та як ти мене приручиш, ми станемо потрібні одне одному. Ти будеш для мене єдиний на цілім світі. І я буду для тебе єдиний на цілім світі...

- Про що розмовляли маленький принц і лис?
- Як ти думаєш, чи можна розмову маленького принца й лиса назвати спілкуванням? Поясни чому.

Граматика етики

Спілкування — передача інформації в будь-якій формі від однієї людини до іншої.

2. Проаналізуй кластер «Функції спілкування». Поясни, як ти розумієш кожну функцію. Наведи приклади реалізації кожної функції із власного досвіду спілкування.

Скарбничка етики

Платон (ліворуч) і Арістотель (праворуч)¹

Давньогрецький філософ Платон вважав спілкування за благо, яке сприяє пізнанню людей та істини. Для Арістотеля, учня Платона, чеснотою в спілкуванні виступає дружелюбність, а потреба в спілкуванні є основою розвитку культури та мови.

¹ Центральний фрагмент фрески Рафаеля Санті «Афінська школа».

3. Прочитай фрагмент вірша Тараса Шевченка.

Ну що б, здавалося, слова... А серце б'ється — ожива,
Слова та голос — більш нічого. Як їх почує!..

- Поясни, як ти розумієш слова: «А серце б'ється — ожива,/Як їх почує...»

- Пригадай досвід власного спілкування. Розкажи про випадки, коли твої слова «оживили» чиєсь серце або чиїсь слова «оживили» твоє.
- Вивчи фрагмент вірша напам'ять.

4. Прочитай загадку. Про що в ній ідеться? Поясни свою думку.

З добром скажу — солодке, зі злом скажу — гірке.

Як спілкування впливає на здоров'я, безпеку і добробут людини?

5. Прочитай притчу про чоловіка і мудреця.

До мудреця прийшов один чоловік і сказав:

— Підкажи мені, як відкриваються ворота в пекло, а як відкриваються ворота в рай.

Старий подивився на чоловіка, а потім розсміявся:

— Хіба ти чоловік? Ти — хвіст собачий!

Злобою блиснули очі чоловіка. Він замахнувся на старого...

Але мудрець не злякався і спокійно сказав:

— Ось так відкриваються ворота в пекло!

Чоловік зрозумів, що зробив дурість, і став вибачатися:

— Пробачте мені, я погарячкував, не зрозумів я відразу твоєї мудрості.

— А так відкриваються ворота до раю, — сказав мудрець.

- Як ти думаєш, що відкриває ворота в пекло? Поясни чому.
- Як відкриваються ворота до раю? Обґрунтуй свою думку.

6. Знайди і прочитай прислів'я на с. 40. Визнач тему, яка їх об'єднує. Які з них відображають основну думку притчі про чоловіка і мудреця?

Народ скаже, як зав'яже

Скарбничка етики

Джон Локк (1632-1704)

Англійський філософ і педагог Джон Локк вважав, що спілкування формує особистість молоді людини, сприяє формуванню почуття впевненості в собі, допомагає позбутися власних недоліків. «Спілкування з однолітками, — наголошував учений, — це своєрідна “школа життя”».

7. Розкажи притчу про ложки, яку ти прослухав/прослухала вдома.

- Чому люди з першої кімнати були голодними і нещасними?
- Як ти думаєш, що допомогло людям з другої кімнати стати щасливими? Що змогли зробити щасливі люди і не змогли нещасні?
- Чим відрізняються щасливі й нещасні люди?

Коли жести бувають красномовніші за слова?

8. Прочитай історичну байку.

Планувалося прийняття великого композитора Людвіга ван Бетховена в дійсні члени Академії мистецтв у Парижі. Голова зборів оголосив:

— Ми зібралися сьогодні для того, щоб прийняти у члени нашої академії великого Бетховена. На жаль, жодної вільної посади в академії немає.

У залі запанувала тиша.

— Але... — сказав голова і замовк. Він налив із графіна, що стояв на столі, повний стакан води так, що жодної краплі не можна було додати. Потім відірвав із троянди одну пелюстку й обережно опустив її на воду. Вода не пролилась.

Голова не промовив більше ні слова і подивився на зібрання.

У відповідь пролунали оплески.

На цьому засіданні Бетховена одностайно обрали дійсним членом Академії мистецтв.

- Яку інформацію передає голова зборів за допомогою слів? Чи вплинула ця інформація на результати голосування? Як ти думаєш чому?
- Як ти думаєш, чому голова вдався до несловесного способу передачі своєї думки?

Грамматика етики

Вербальне (від лат. *verbum* — слово) спілкування — спілкування з використанням мови.

Невербальне спілкування — спілкування без використання мови, за допомогою інтонації, міміки, жестів, дій, рухів тіла та ін.

Цікава наука

9. Як ти думаєш, при неформальному спілкуванні більше інформації передається вербальними чи невербальними засобами? Поясни чому. Прочитай текст. Перевір, чи справдилися твої передбачення.

Сучасні науковці, фахівці з питань спілкування, стверджують, що за допомогою слів при неформальному спілкуванні передається всього 7 % інформації, тоді як інтонацією — 38 %, а за допомогою міміки, жестів і поз — 55 %.

Неформальне спілкування

10. Прочитай мовчки речення: Дощ іде. Яку інформацію ти отримав/отримала?

Прочитай це речення вголос із різною інтонацією, передаючи радість, сум, захоплення, роздратування, обурення, здивування тощо. Для увиразнення почуттів можеш використовувати відповідні жести та міміку. Яку додаткову інформацію передає речення при різному інтонуванні? Яка інформація при читанні вголос передається вербальними засобами, а яка — невербальними?

- Напишіть одне одному смс-повідомлення: Дощ іде. Використайте смайлик для передачі одного з почуттів на свій вибір. Прочитайте вголос отримані повідомлення з інтонацією, відповідною смайлику. Чи правильно ви зрозуміли одне одного? Зробіть висновок про роль смайликів при письмовому спілкуванні.

11. Розглянь малюнки. Чи відомі тобі ці жести? Поясни значення кожного з них. Які з цих жестів ти використовуєш у повсякденному спілкуванні? З якою метою?

12. Розглянь інформаційний плакат до теми «Спілкування та його роль у житті людини» на с. 43.

- Поясни, чому між словами спілкування і розкіш стоїть двостороння стрілка.

- Як ти думаєш, чому на плакаті розміщені ікони, які символізують сучасні засоби спілкування?
- Знайди на плакаті функції спілкування. Назви їх. Змодельуй ситуацію, у якій реалізуються всі три функції.
- Знайди на плакаті назви різновидів спілкування. Поясни, яке спілкування називають вербальним, а яке — невербальним. Як ти думаєш, чому людина не може обмежитися тільки вербальним спілкуванням?
- Доведи або спростуй думку Джона Локка про спілкування.
- Кому належить вислів «Ну що б, здавалося, слова...»? Як ти думаєш, чи може цей вислів слугувати висновком до плаката?

Домашня сторінка

- Напиши есе про роль невербальних засобів спілкування в житті людини.

Тест «Чи гарний ти співрозмовник?/Чи гарна ти співрозмовниця?»

На всі запитання відповідай «так» або «ні». Можеш на аркуші паперу поставити номери запитань і біля кожного записати відповідь. Став по 1 балу за відповідь «так» на запитання 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10, 11 і за відповідь «ні» на запитання 4, 5, 6.

- 1. Тобі подобається більше слухати, ніж розмовляти?
- 2. Чи завжди ти можеш знайти тему для розмови?
- 3. Чи завжди ти уважно слухаєш співрозмовників?
- 4. Чи подобається тобі давати поради друзям?
- 5. Чи покажеш ти співрозмовнику/співрозмовниці, що тобі не цікава тема розмови?
- 6. Чи дратуєшся ти, коли тебе не слухають?
- 7. Чи можеш ти сказати, що завжди маєш власну думку з будь-якого питання?
- 8. Чи будеш ти брати участь у бесіді, якщо тема розмови тобі незнайома?
- 9. Чи подобається тобі бути в центрі уваги?
- 10. Чи є хоча б три галузі знань, у яких ти добре обізнаний/обізнана?
- 11. Чи вмієш ти переконливо і виразно говорити?

Полічи бали.

1-3 бали — спілкуватися з тобою не завжди приємно. Можливо, ти мовчазний/мовчазна і через це з тобою мало спілкуються. Замислися над цим.

4-8 балів — ти майже завжди приємна в спілкуванні людина, яка виявляє увагу до співрозмовників і дотримується правил спілкування. Намагайся бути більш товариським/товариською.

9-11 балів — ти, напевно, щаслива людина, бо вмієш спілкуватися. Друзі цінують тебе як талановитого співрозмовника/талановиту співрозмовницю. Це чудово!

Домашнє завдання: Прочитати стор.36-44 в підручнику

Робота над прислів'ями та приказками: Прочитай прислів'я та приказки і поясни їх значення.

- – Погане слово краще проковтнути, ніж промовити.
- – Яка людина, така її мова.
- – Вмієш сказати – вмій і змовчати.
- – Ласкаві слова – мов весняний день.
- – Слово людини здатне обернутися злом.
- – Слово – не стріла, а серце пробиває.
- – Гарне слово дорожче за гроші.
- – У легковажної людини язик довгий.
- – Говорить гарно, мов горіхи гризе.
- – Сухе дерево безплідне, пусте слово марне.
- – Холодне слово поки до серця дійде – льодом стане.
- – Птицю пізнають по пір'ю, а людину – по мові.
- – Язик багато може зробити: і настрій піднести, і справу зіпсувати.
- – На сухому дереві немає плодів, у порожньому слові – глузду.

